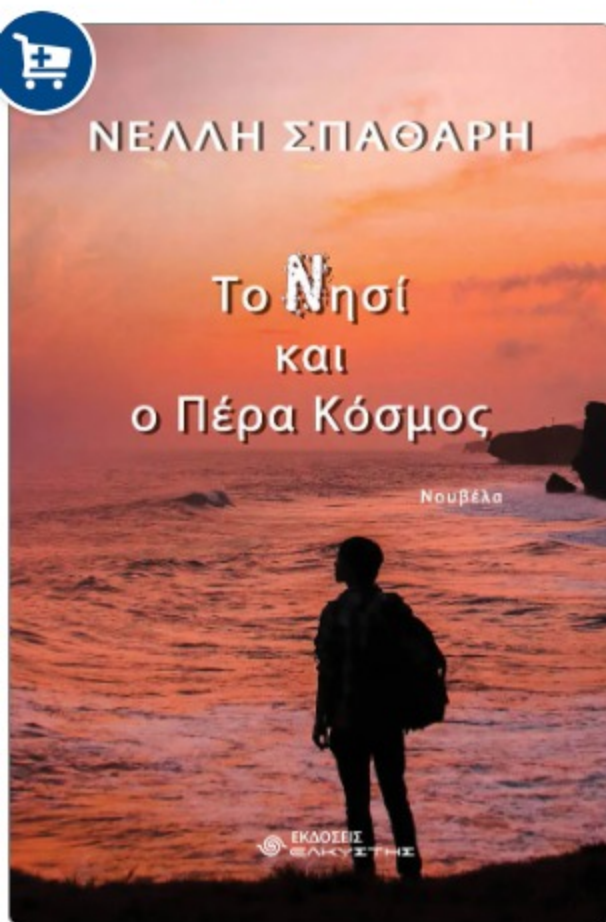

...Το Νησί και ο πέρα κόσμος

Βιβλίο **Το Νησί και ο πέρα κόσμος**
 Συγγραφέας **Νέλλη Σπαθάρη**
 Κατηγορία **Κοινωνικό Μυθιστόρημα**
 Εκδότης **Ελκυστής**
 Συντάκτης-ρια **Τόλης Αναγνωστόπουλος**

Το διάβασες;
Πες τη γνώμη σου στο Bookia!
 Βαθμολόγησε στο Bookia αυτό το βιβλίο και γενικά τα βιβλία που διαβάζεις!

«**Το Νησί και ο Πέρα Κόσμος**» είναι ένα «περίπου» δυστοπικό, «περίπου» ουτοπικό και «περίπου» μυθιστόρημα από την κα **Νέλλη Σπαθάρη**. Επηρεασμένη από την «**Ουτοπία**» του **Μορ**, τον «**Άρχοντα των μυγών**» του **Γκόλντινγκ**, το έργο των **Χάξλεϋ** και **Όργουελ**, η συγγραφέας γράφει μια νουβέλα για ένα φανταστικό νησί όπου οι κάτοικοι του ως πειθήνια όργανα-στρατιωτάκια υπακούουν σε «περίεργους» νόμους που έχουν θεσπιστεί από μια αόρατη αρχή. Δεν είναι απολύτως δυστοπία καθώς δεν αναφέρεται σε εμφανείς δυσάρεστες κοινωνικές καταστάσεις ούτε ευτοπία γιατί επί της ουσίας οι κάτοικοι στερούνται ελευθερίας και προσωπικής βούλησης. Ένας κάτοικος επιστρέφει στο Νησί μετά από τριάντα χρόνια για να θυμηθεί το παρελθόν του και να επισκεφτεί τους τάφους των γονιών του. Αμέσως έρχεται αντιμέτωπος με ασυνήθιστες καταστάσεις που αδυνατεί να κατανοήσει και να επεξεργαστεί με δεδομένες τις προσλαμβάνουσες που είχε από τον Πέρα Κόσμο. Συναντά ανθρώπους χωρίς όνομα, ομοιόμορφα ντυμένους και με ένα «υποχρεωτικό» χαμόγελο συνέχεια στο στόμα τους.

Δεν είναι άνθρωποι, είναι ηθοποιοί όπως λέει στο εισαγωγικό σημείωμα η συγγραφέας δανειζόμενη τη ρήση του **Σαίξπηρ**. Παίζουν το ρόλο τους με αντάλλαγμα φαγητό και εξασφαλισμένη εργασία. Σαν μια φυλακή πολυτελείας που θεωρητικά μπορείς να κινηθείς ελεύθερος αλλά πρακτικά στα στενά πλαίσια ενός σπιτιού, ενός εργοστασίου, ενός μικρού νησιού. Ο ρόλος απαιτεί πειθαρχία, χαμόγελο, χαρά προσποιητή.

Το μισογκρεμισμένο σπίτι του πρωταγωνιστή στέκει ως ο βασικός συμβολισμός για το παρελθόν σε πλήρη αντίθεση με τα πολύχρωμα και στιβαρά νέα κτίρια του Νησιού. Η λήθη τον επισκέπτεται. Σε αυτό το σπίτι θυμάται χαρές, τραπέζια και πανηγύρια πράγματα αδιανόητα για τα «σιωπηλά», «καταθλιπτικά» νέα σπίτια.

«Η λήθη είναι ένα φέμα, μια απάτη του μυαλού. Δεν είναι μια γόμα είναι μια κουρτίνα. Κρύβεται ηθελημένα ή αθέλητα. Και μια μέρα η μνήμη ξεπηδάει και πάλι. Γιατί χειρότερη από το θάνατο είναι η απώλεια της μνήμης...»

Από απλός επισκέπτης θα «καταντήσει» και ο ίδιος γρανάζι αυτής της μηχανής που ουσιαστικά πιέζει τον άνθρωπο. Θα ενταχθεί στο σύστημα θέλοντας και μη, δε θα καταφέρει να το κατανοήσει ποτέ και ο μοναδικός του αγώνας θα είναι να δραπέτεύσει από αυτό και το Νησί. Έχει χάσει όμως την εσωτερική του δυναμική, την πίστη στον εαυτό του, αγωνίζεται να κρατήσει όμως το πνεύμα και το μυαλό του. Αυτό ποτέ δε φυλακίζεται. Κρατήστε το αυτό για αργότερα.

Εισέρχεται λοιπόν σε μια κοινωνία κοιμισμένη, ναρκωμένη που απαγορεύονται τα βιβλία, η διάδοση της γνώσης, ο πολιτισμός. Σας θυμίζει

κάτι αυτό; Την κοινωνία του **Ρέι Μπράντμπερι** στο **Φαρενάιτ 451**. Αλλά και τους «προφήτες» **Χάξλεϋ** και **Όργουελ** που εύστοχα ο κριτικός, **Νιλ Πόστμαν** λέει για τα έργα τους:

«Αυτό που φοβόταν ο Όργουελ ήταν εκείνοι που θα απαγόρευαν τα βιβλία. Αυτό που φοβόταν ο Χάξλεϋ ήταν ότι δεν θα υπήρχε κανένας λόγος να απαγορευτεί ένα βιβλίο γιατί δεν θα υπήρχε κανένας που θα ήθελε να το διαβάσει»

Οτιδήποτε δίνει τροφή στο μυαλό και ξεσκουριάζει τους «παράλυτους» -από την «εκπαιδευμένη» συνήθεια- νευρώνες του εγκεφάλου πρέπει να εξαλειφθεί.

Αλλά και οι κάτοικοι σε κανένα σημείο του βιβλίου δε δείχνουν να ζορίζονται. Δείχνουν απίστευτο ζήλο και αφοσίωση θεωρώντας πως επιτελούν θεάρεστο και σημαντικότερο έργο στη διαιώνιση αυτής της κατάστασης. Η αόρατη διακυβέρνηση με κύριους πυλώνες τη λογική, τη «θεσμολατρεία» και την εξασφάλιση των βασικών υλικών προϋποθέσεων των υπηκόων της φαίνεται να πετυχαίνει τους στόχους της.

Άρα όλα τέλεια. Ή μήπως όχι; Όπως δηλώνει και η συγγραφέας «Στη φύση του ανθρώπου δεν ταιριάζει η τελειότητα». Οι ουτοπίες είναι επικίνδυνες γιατί προβάλλουν μια επίπλαστη τελειότητα πάνω σε ένα ατελές είδος.

Και με ένα απλό «κλικ» μπορούν να εξελιχθούν σε δυστοπίες ειδικά δε όταν εκλείπουν οι πνευματικές αξίες, ο ανθρώπινος ψυχισμός και η ελευθερία.

Είτε ευτοπίες είτε δυστοπίες αυτές οι «ιδεατές» ή «απεχθείς» κοινωνίες πάνε κόντρα στη φύση του ανθρώπου. Προβάλλουν τη σταθερότητα, αντιπαλεύονται την αλλαγή. Ο άνθρωπος όμως όπως και ο πρωταγωνιστής της νουβέλας πασχίζει για ατομική ελευθερία και αυτονομία. Όταν καταλαβαίνει ότι θέλουν να τον αποκόψουν από το παρελθόν με διάφορους τρόπους όπως για παράδειγμα να μην μπορεί να επισκεφτεί ούτε το νεκροταφείο που είναι θαμμένοι οι πρόγονοί του, όταν δεν καταλαβαίνει και δεν μπορεί να προσαρμοστεί στο παρόν και όταν δεν βλέπει ελπίδα για το μέλλον θα κάνει την επανάσταση.

Όπως έγραφε ο **Όργουελ** όταν στο μυθιστόρημά του "1984" : *"Αυτός που ελέγχει το παρελθόν, ελέγχει το μέλλον και το παρελθόν το ελέγχει εκείνος που ελέγχει το παρόν".*

Με βίαιο τρόπο θα γίνει αυτή η επανάσταση, η αντίσταση. Δίνοντας ένα σκληρό τέλος στην ιστορία αλλά διατρανώνοντας αναστήμα και δίνοντας έστω από τη δική του «χαραμάδα» χώρο και έδαφος για να ανθίσει η ελπίδα.

Ένα εξαιρετικό λογοτεχνικό βιβλίο, από την κα **Σπαθάρη**. Θα σε προβληματίσει, θα σε εκνευρίσει ίσως κάποιες στιγμές με την τυφλή υπακοή των ανθρώπων, θα σε αφυπνίσει όμως παράλληλα και αυτό είναι το πιο σημαντικό. Βιβλίο όχι στη λογική των πολυφορεμένων ευπώλητων που παράγουν τροφή για το κοινό αλλά τροφή για το μυαλό. Ξεκινά ως μια νεκρολογία για τη σύγχρονη τάση του ανθρώπου για υποταγή, την εξαρτημένη από την εικόνα καταναλωτική κοινωνία και την προσπάθεια των κυβερνώντων να την κρατήσουν κοιμισμένη. Και τελικά καταλήγει σε έναν ύμνο για την ελπίδα. Έναν ύμνο για τον ίδιο τον άνθρωπο που καμία πραγματικότητα και κοινωνία δεν μπορεί να «καλουπώσει» τελείως. Καμία κοινωνία και πραγματικότητα δε θα ικανοποιεί πλήρως τον άνθρωπο και αυτός πάντα θα βρίσκει τρόπους να αγωνίζεται για αυτά που του λείπουν ή του στερούν. Η ελευθερία το συναίσθημα και ο ψυχισμός απλά δεν καταπατώνται. Τελεία.

Πολλά συγχαρητήρια στη συγγραφέα. Ειλικρινά.

Συντάκτης-τρια: Τόλης

Αναγνωστόπουλος

Νέλλη Σπαθάρη
 Η Νέλλη Σπαθάρη (Ελένη Σπαθάρη-Μπεγλίτη) γεννήθηκε στην Αθήνα το 1956. Είναι πτυχιούχος της Γαλλικής Φιλολογίας του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και

της Ελληνικής Φιλολογίας, τμήματος ΜΝΕΣ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, στον τομέα Λαογραφίας του οποίου εκπόνησε και τη διδακτορική της διατριβή («Οι αγγειοπλάστες της Σίφνου. Κοινωνική συγκρότηση, παραγωγή, μετακινήσεις», εκδ. Αρσενίδη, ... *Περισσότερα...*)

